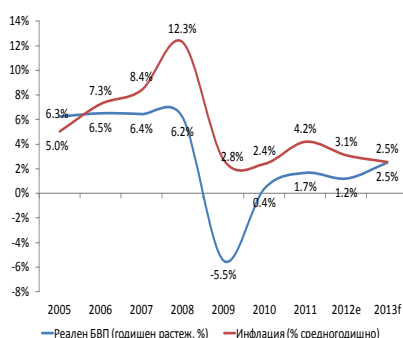

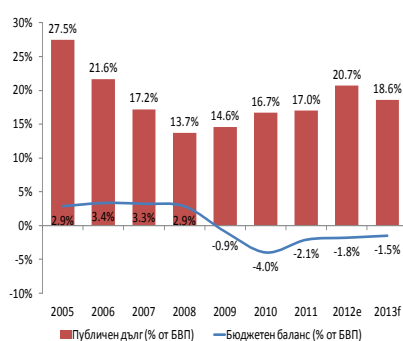
Акценти

БВП и инфлация

Източник: НСИ, Райфайзен РИСЪРЧ

Бюджетен баланс и публичен дълг

Източник: МФ, Евростат, Райфайзен РИСЪРЧ

Анализатори:

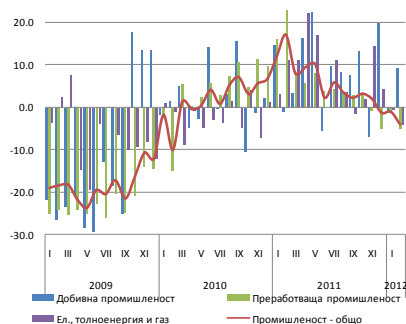
Калоян Ганев, д-р ик.
kaloyan.ganev@raiffeisen.bg

Христиана Видинова
hristiana.vidinova@raiffeisen.bg

- След неблагоприятните данни през януари, през февруари спадът в икономическата активност се задълбочи. Спадът на годишна база в промишленото производство се ускори до 4%.
- Строителната продукция се върна към негативната тенденция със спад от 8.5% на годишна база.
- Потреблението остана слабо, за което може да се съди от ускоряването на спада на вътрешната търговия до 5.6% на годишна база през февруари.
- Месечната инфлация през март спадна до 0.3%, като за нея допринесоха само хранителните стоки и общественото хранене. Натрупаната инфлация от началото на годината достигна 1.4%, като на годишна база бе налице забавяне на темпа ѝ. Инфлацията на годишна база достигна 1.7%, а средногодишната – 3.5%.
- Безработицата през март 2012 г. бе на най-високото си равнище от януари 2004 г. насам (13.5%). Стойността бе значително по-висока и от измерената средна стойност за ЕС (10.9%). Пазарът на труда остава основен риск пред устойчивото възстановяване на икономиката.
- Държавният бюджет реализира през март дефицит в размер на 122.1 млн. лв. С това натрупаният от началото на годината дефицит достигна 687.2 млн. лв. (0.9% от прогнозния БВП). Целевият дефицит за 2012 г. е в размер на 1.3% от БВП.
- На база на отчетения бюджетен дефицит на начислена основа за 2011 г. в размер на 2.1% от БВП се очаква Европейската комисия да прекрати процедурата по свръхдефицит, започната срещу България през 2010 г.
- В края на март коефициентът на покритие на паричната база с валутни резерви достигна 176.3%. Съотношението е значително над изискуемите за стабилност на валутния борд 100%.
- През март кредитите нараснаха с 311.7 млн. лв. (0.6%). Увеличението на тези за нефинансовите предприятия бе 297.4 млн. лв. (0.9%), а на кредитите за домакинствата и НТООД – 14.3 млн. лв. (0.1%).
- Същевременно бе налице и значителното увеличаване на лошите и реструктурираните кредити през месеца – с 393.9 млн. лв. (4.2%) спрямо февруари, като делът им в общата сума на кредитите достигна 23.4% (според паричната статистика). Според надзорната статистика на БНБ, в края на първото тримесечие на 2012 г. делът на лошите кредити (с просрочие над 90 дни) възлиза на 16.2%.
- Типично за първите месеци на годината, през февруари текущата сметка реализира дефицит (233.3 млн. евро).
- Износът на стоки се запази близък до нивата от февруари 2011 г. (спад от 2%), при отчетен спад от 10% през януари.
- Поради изходящ поток на валута и депозити през февруари финансовата сметка бе отрицателна, но в значително по-малък размер в сравнение с предходния месец (-97 млн. евро).

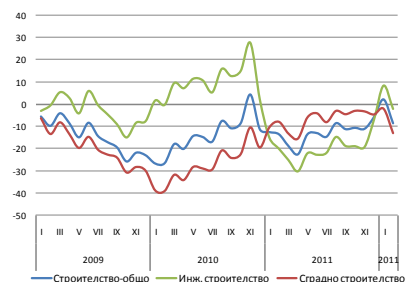
Спадът в икономическата активност се задълбочава през февруари

Фигура 1: Промислено производство (растеж на годишна база, %)

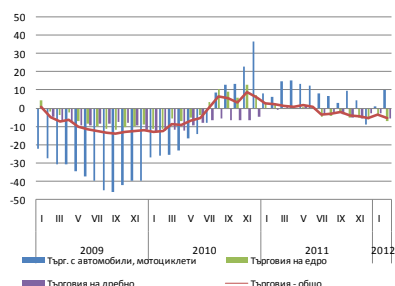
Източник: НСИ, Райфайзен РИСЪРЧ

Фигура 2: Строителна продукция (растеж на год. база, %)

Източник: НСИ, Райфайзен РИСЪРЧ

Фигура 3: Оборот по съпоставими цени в сектор търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети (растеж на год. база, %)

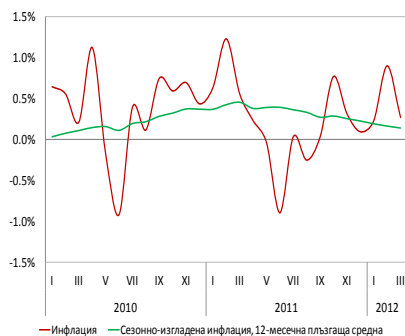
Източник: НСИ, Райфайзен РИСЪРЧ

През февруари промисленото производство се сви на годишна база за трети пореден месец, като темпът на спад се ускори до 4% (при 1.1% за януари). Производството в преработващата промишленост намаля с 5.2% спрямо февруари 2011 г. Сред подотраслите с негативна динамика бяха производство на химически продукти (-17.8% на годишна база), производство на текстил (-21.8%), производство на облекло (-11.6%), производство на дървен материал (-27.7%) и производство на мебели (-4.7%). Същевременно, развитието на производството на инвестиционни стоки се запази сравнително благоприятно. Производството на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти нарасна на годишна база с 10.7%, производството на машини и оборудване – с 15.1%, производството на автомобили – с 5.8% и производството на превозни средства – с 32.2%. Шо се отнася до останалите индустриални отрасли, през февруари продукцията в добивната промишленост нарасна с 9.3% на годишна база, поради увеличение на добива на метални руди. Производство и разпределение на електрическа и топлоенергия и газ се сви с 4.1% спрямо февруари 2011 г., като спадът се ускори спрямо този от предходния месец (0.5%).

След слабото покачване на строителната активност в началото на годината, през февруари тя се върна към тенденцията на спад, наблюдавана от началото на рецесията в страната. През месеца строителната продукция се сви с 8.5% на годишна база, след като спадът в сградното строителство се ускори до 13.1% (2% спад през януари), а инженерното строителство отново премина на негативна територия – 2.1% спад (8.5% нарастване през януари).

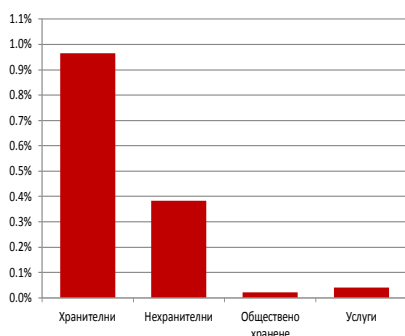
През февруари продължи негативната тенденция по отношение на вътрешната търговия, започнала в средата на 2011 г. Спадът на оборота по съпоставими цени достигна 5.6% на годишна база, ускорявайки се спрямо отчетеното намаление от 3.3% през януари. Търговията с автомобили и мотоциклети, техническо обслужване и ремонт бе единственият подотрасъл, който реализира реален растеж през месеца (10.1%). Във всички останали подотрасли бе налице влошаване. Оборътът в търговията на едро продължи да намалява на годишна база, като темпът на спад се ускори до 7.1% (от 4.1% през предходния месец). Причината бе спадът в търговия на едро с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия (4.3%), селскостопански суровини и животни (7.2%), неселскостопански междинни продукти, отпадъци и скрап (4.1%), както и на търговията с компютърна и комуникационна техника (10.8%). Реален растеж отбеляза търговията на едро с машини и оборудване (13%), както и тази с нехранителни потребителски стоки (2.3%). Шо се отнася до търговията на дребно, нейният оборот също се сви – с 5.6% на годишна база. За сравнение, през предходните два месеца темпът на спад бе около 2.4%. Търговия на дребно с автомобилни горива и смазочни материали намаля с 11% спрямо февруари 2011 г., а спадовете в търговията с битова техника, мебели и други стоки за бита и търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия достигнаха съответно 19.4 и 25.6%. Положителна динамика се наблюдава по отношение на търговия на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия, чийто обем започна да расте на годишна база през януари, а през февруари отбеляза увеличение от 1.1%.

Фигура 4: Инфлация спрямо предходния месец (%)

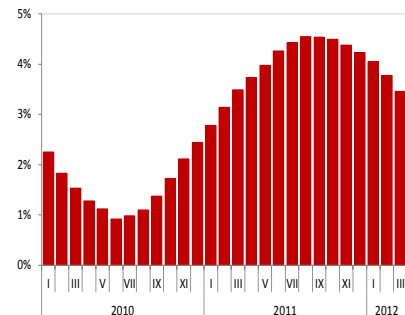
Източник: НСИ, Райфайзен РИСЪРЧ

Фигура 5: Приноси към инфлацията от началото на годината (пр. п.)

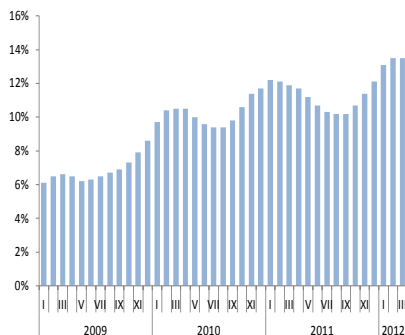
Източник: НСИ, Райфайзен РИСЪРЧ

Фигура 6: Средногодишна инфлация (%)

Източник: НСИ, Райфайзен РИСЪРЧ

Фигура 7: Коефициент на безработица по месеци (сезонно неизгладени данни, %)

Източник: Евростат, Райфайзен РИСЪРЧ

Темпът на покачване на цените се забавя, инфлацията през март е 0.3%

Безработицата остава на най-високата си стойност от началото на кризата

Отчетената инфлация на месечна база по националния индекс на потребителските цени за март 2012 г. е 0.3% – с 0.3 пр. п. по-ниска спрямо прогнозата ни. По основни групи стоки и услуги, месечно посъпване е отчетено единствено при хранителните стоки и общественото хранене – съответно с 0.7% и 0.3%. От хранителните стоки най-голямо увеличение на цените има при млякото, млечните продукти и яйцата – с 3.3%. Плодовете са посъпнали с 1.8% спрямо февруари, докато цените на зеленчуците са спаднали с 1.2%.

От нехранителните стоки с по-интересна динамика са цените на домакинския текстил и вината, които са се увеличили за месеца съответно с 0.8% и 0.7%. В същото време цените на дрехите са се понижали с 1.1%, а на обувките – с 2.3%. При горивата ценовите изменения са разнопосочни – течните горива поевтиняват с 0.3%, докато газообразните и твърдите горива посъпват – първите с 0.5%, а вторите – с 0.2%. Цените на горивата и смазочните материали за личните транспортни средства са се увеличили с 1.5%.

По отделни видове услуги, с най-голям спад в ценовото равнище (4.4%) се отличават услугите по настаняване, вследствие на приключването на зимния туристически сезон. Цената на събирането и изхвърлянето на битовите отпадъци отбелязва сходно процентно изменение, но с обратен знак – нарастването при нея е с 4.2%, поради промените в общинските регулации.

Натрупаната от началото на годината инфлация достига 1.4%. Сравнението със същия период на миналата година показва съществено забавяне на инфлационния темп – към март 2011 г. натрупаната инфлация е била 2.4%. С най-голям принос за натрупаната инфлация през периода януари-март 2012 г. са хранителните стоки – 1 пр. п. Следват ги нехранителните с 0.4 пр. п., докато приносите на услугите и общественото хранене се доближават до нулата.

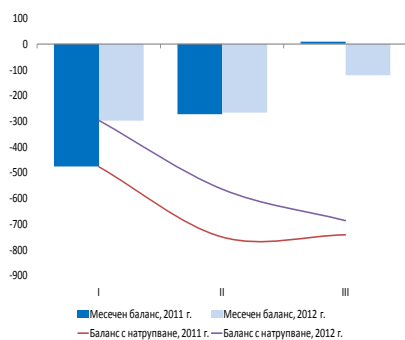
Инфлацията на годишна база достига 1.7% – с 0.4 пр. п. по-малко от нашата прогноза, а средногодишната инфлация възлиза на 3.5% (съвпада с прогнозата).

По хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ) инфлацията е 0.1% спрямо февруари. На годишна база тя е 1.1%, а средногодишната инфлация е 2.7%.

За месец април по националния индекс на потребителските цени очакваме 0.2% месечна инфлация. За инфлацията на годишна база и средногодишната инфлация прогнозните ни стойности са съответно 1.7% и 3.2%.

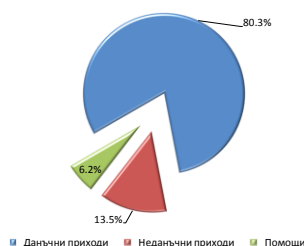
По сезонно неизгладените данни на Евростат, коефициентът на безработица в България се задържа през март на 13.5% за втори пореден месец. Числото е значително по-високо от отчетената за ЕС-27 средна стойност от 10.6%. Състоянието на пазара на труда остава основен проблем пред устойчивостта на възстановяването на българската икономика, като конкретно за първото тримесечие то предполага спад и в потреблението (потвърждавайки сигналите от другите краткосрочни индикатори).

Фигура 8: Касово салдо на консолидирания бюджет по месеци (млн. лв.)

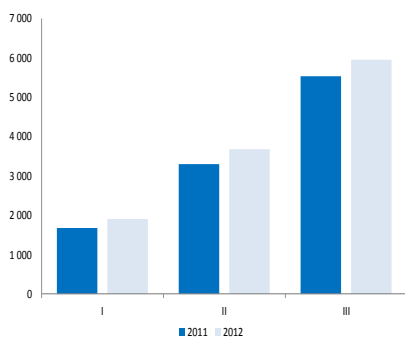
Източник: МФ, Райфайзен РИСЪРЧ

Фигура 9: Структура на бюджетните приходи през март 2012 г. (%)

Източник: МФ, Райфайзен РИСЪРЧ

Фигура 10: Приходи с натрупване по месеци (млн. лв.)

Източник: МФ, Райфайзен РИСЪРЧ

Фигура 11: Структура на бюджетните разходи през март 2012 г. (%)

Източник: МФ, Райфайзен РИСЪРЧ

Бюджетният дефицит достига 0.9% от БВП

Фискалният резерв нараства до 4.5 млрд. лв.

През март 2012 г. Министерството на финансите регистрира дефицит на касова основа по консолидирания фискална програма в размер на 122.1 млн. лв. Салдото се формира от 102.8 млн. лв. дефицит по националния бюджет и 19.4 млн. лв. дефицит по европейските средства. Натрупаният от началото на годината дефицит достига 687.2 млн. лв., като на годишна база е налице подобрене с 54.7 млн. лв. (7.4%). Като дял от прогнозния БВП, бюджетният дефицит възлиза на 0.9%.

Събраните през месеца бюджетни приходи и получените помощи възлизат на 2.3 млрд. лв. На месечна база те са се увеличили с 493.5 млн. лв. (27.7%). Данъчните приходи са 1.8 млрд. лв. – с 333.9 млн. лв. (22.4%) повече спрямо февруари. Нарастването на неданъчните приходи е с 50.9 млн. лв. (19.9%) и месечната им сума достига 306.6 млн. лв. Помощите също нарастват – със 108.6 млн. лв. (339.5%) до 140.6 млн. лв. По информация на Министерство на финансите, повишението на приходите се дължи основно на подобрената събираемост, в т. ч. и вследствие на въвеждане на фискална свързаност на касовите апарати на голям брой компании.

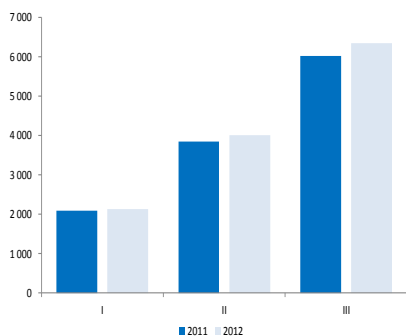
Натрупаните за първите три месеца на годината приходи и помощи възлизат на 6 млрд. лв. На годишна база те са се увеличили с 426.2 млн. лв. (7.7%). Данъчните приходи са 5 млрд. лв. – с 374.6 млн. лв. (8.2%) повече спрямо същия период на предходната година. Основните причини за годишното нарастване на приходите от данъци са относително по-ниската база от 2011 г., вследствие на по-масирано възстановяване на ДДС, както и поради повишените цени на горивата от началото на 2012 г., които водят до по-големи приходи от ДДС, предимно от внос. Неданъчните приходи възлизат на 828.4 млн. лв. за периода януари-март 2012 г. На годишна база те са нараснали с 37.4 млн. лв. (4.7%). Помощите достигат с натрупване сумата от 172.7 млн. лв. – с 14.3 млн. лв. (9%) повече спрямо същия период на 2011 г.

Разходите на консолидирания бюджет за март са 2.3 млрд. лв. Спрямо предходния месец сумата им се е увеличила с 462.8 млн. лв. (24.8%). Нарастването на месечна база се дължи основно на нарастването на социалните разходи и стипендиите в размер на 347.6 млн. лв. (43.1%) до 1.2 млрд. лв. Следващо по размер е нарастването на субсидиите – с 54.55 млн. лв. (74.3%) до 128 млн. лв. за месеца. Капиталовите разходи нарастват с 27.8 млн. лв. (13.5%) до 232.9 млн. лв. Текущата издръжка се увеличава спрямо февруари с 21.4 млн. лв. (6.1%) и достига 373.2 млн. лв. Относително голямо е нарастването на разходите за лихви – изразходваната сума през месеца е 31.7 млн. лв., като спрямо февруари тя е нараснала с 12 млн. лв. (60.4%). При заплатите и възнагражденията на персонала, както и при социалните и здравно-осигурителните вноски практически няма изменения на месечна база, като сумите им съответно са 326.7 млн. лв. и 84.1 млн. лв.

През март 2012 г. по годишната вноска на България към общия европейски бюджет са изплатени 65.2 млн. лв. – със 114.3 млн. лв. (63.7%) по-малко спрямо февруари.

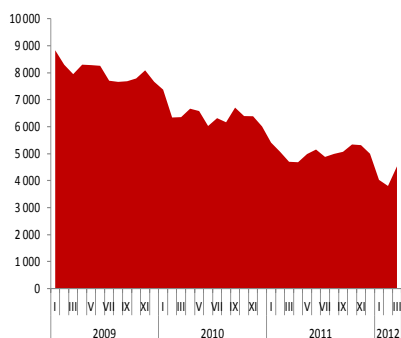
За периода януари-март натрупаните разходи по консолидирания бюджет възлизат на 6.3 млрд. лв., като на годишна база те нарастват с 314.8 млн. лв. (5.2%). С най-голямо нарастване в абсолютно изражение са капиталовите разходи – със 152.4 млн. лв. (37.5%), като сумата им с натрупване за трите месеца на 2012 г. достига 558.9 млн. лв. Този факт следва да се счита като положително явление, независимо от това, че общите разходи се увеличават,

Фигура 12: Разходи с натрупване по месеци (млн. лв.)

Източник: МФ, Райфайзен РИСЪРЧ

Фигура 13: Фискален резерв (млн. лв.)

Източник: МФ, Райфайзен РИСЪРЧ

тъй като осъществяването на капиталови разходи оказва благоприятно влияние върху производения потенциал на икономиката. Сумата на субсидиите с натрупване от началото на годината е 366.3 млн. лв., като на годишна база нарастването им е със 72.8 млн. лв. (24.8%). С по-значително изменение на годишна база са и социалните разходи – те нарастват със 75.6 млн. лв. (2.6%) и достигат 2.9 млрд. лв. Заплатите и възнагражденията на персонала се увеличават с 18.7 млн. лв. (2%) до 949 млн. лв., а социалните и здравно-осигурителните вноски – с 5.6 млн. лв. (2.3%) до 246.5 млн. лв. Увеличението при разходите за лихви е с 4.9 млн. лв. (1.7%) до 289 млн. лв. Единственият компонент на разходите, който отбелязва спад, е текущата издръжка. Годишното намаление на това перо е с 15.2 млн. лв. (1.5%).

Изплатената част от вноската към бюджета на ЕС за първите три месеца на годината възлиза на 306.8 млн. лв. – с 56.7 млн. лв. (22.7%) повече спрямо аналогичния период на 2011 г.

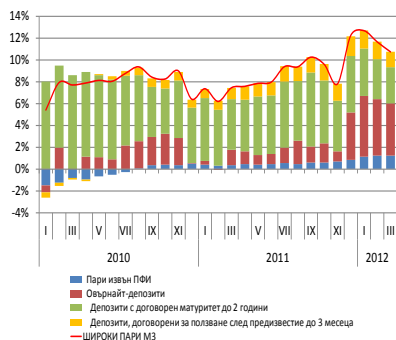
Към края на март 2012 г. фискалният резерв на правителството възлиза на 4.5 млрд. лв. и точно отговаря на заложения минимум за края на годината съгласно Закона за държавния бюджет. На годишна база сумата е намаляла със 168.5 млн. лв. (3.6%). На месечна база обаче е налице нарастване – със 729.1 млн. лв. (19.2%). Причината за увеличаване на фискален резерв е възстановяването на средства от европейските фондове, които бяха платени по-рано от правителството на земеделските производители в страната, както и на положителните нетни емисии на ДЦК през месеца в размер на 198.7 млн. лв.

През месец април правителството изпрати на Евростат своите нотификационни таблици съгласно процедурата по свръхдефицит. Отчетеният дефицит на начислена основа (съгласно методологията на Европейската система от сметки, ревизия 1995 г.) за 2011 г. възлиза на 1.6 млрд. лв., или 2.1% от БВП. Очаква се на базата на тези данни Европейската комисия да прекрати процедурата по свръхдефицит, започната срещу България през 2010 г.

Покритието на паричната база с валутни резерви нараства

Основните фактори са възстановяването на разходи от ЕС и новите дългови емисии

Фигура 14: Приноси към растежа на МЗ (пр. п.)

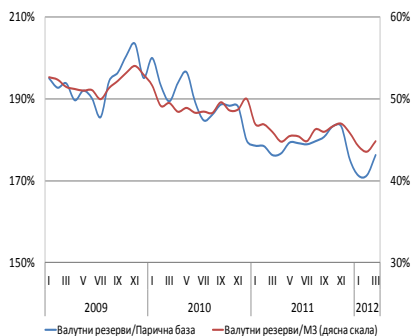

Източник: БНБ, Райфайзен РИСЪРЧ

През март 2012 г. годишният растеж на паричното предлагане МЗ се забави допълнително до 10.7% (през февруари показателят спадна до 11.7%, от 12.7% през януари). Овърнайт депозитите бяха с най-голям принос за това нарастване (4.8 пр. п.), след като обемът им се увеличи с 21.9% спрямо март 2011 г. Депозитите с договорен матуритет до 2 години допринесоха с 3.3 пр. п., а отчетеното им годишно нарастване възлезе на 5.9%. Приносите на депозитите, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и на парите извън банките бяха сходни – съответно 1.4 пр. п. и 1.2 пр. п., като регистрираните от тези два показателя годишни темпове на растеж възлязоха на 16.1% и 9.2%.

На месечна база МЗ отбеляза минимален растеж в размер на 0.2%, след липсата на изменение, отчетена през февруари. Този растеж обаче се дължеше единствено на нарастването на депозитите с договорен матуритет до 2 години, които са се увеличили спрямо предходния месец с 411.5 млн. лв. (1.4%). Същевременно останалите три основни компонента регистрираха спадове. Овърнайт депозитите намаляха с 247.1 млн. лв. (1.7%), парите извън банките – с 30.1 млн. лв. (0.4%), а депозитите, договорени за ползване с предизвестие до 3 месеца – с 11 млн. лв. (0.2%). Динамиката на паричните агрегати може да се интерпретира като индикатор за продължаващо влошаване на икономическата среда в страната.

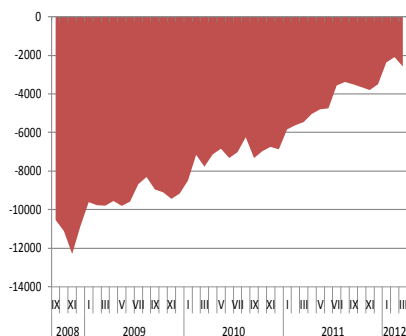
Фигура 15: Покритие на паричната база и МЗ с валутни резерви (%)

Източник: БНБ, Райфайзен РИСЪРЧ

Към 31 март 2012 г. официалните валутни резерви (активите на Управление „Емисионно“ на БНБ) достигнаха 13.2 млрд. евро. На годишна база увеличението им възлезе на 982.8 млн. евро (8.0%), а на месечна – 402.3 млн. евро (3.1%). Месечното нарастване се дължеше почти изцяло на депозита на правителството, който нарасна с 398.0 млн. евро (24.0%).

Фигура 16: Нетни чуждестранни активи на банките (млн. лв.)

Източник: БНБ, Райфайзен РИСЪРЧ

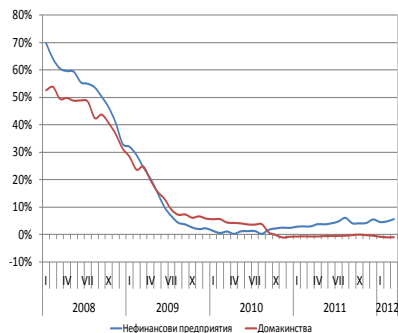
В края на март 2012 г. коефициентът на покритие на паричната база с валутни резерви достигна 176.3% (при 171.4% месец по-рано). Ако от изчислението бъде изключен депозитът на правителството, то коефициентът на покритие е 148.8% (при 149.1% през февруари). И двете съотношения са значително над изискуемите 100% за стабилност на валутния борд.

Годишното подобрене на нетните чуждестранни активи на банките възлезе през март 2012 г. на 2.9 млрд. лв. (52.9%), като сумата им достигна -2.6 млрд. лв. За последните отчетени дванадесет месеца чуждестранните активи се увеличиха с 1.5 млрд. лв. (17.9%), а чуждестранните пасиви намаляха с 1.4 млрд. лв. (9.6%).

На месечна база изменението на нетните чуждестранни активи беше в обратната посока – наблюдаваше се влошаване с 487 млн. лв. (23.4%). Основната причина беше увеличаването на чуждестранните пасиви с 533.4 млн. лв. (4.4%), като от това нарастване 384 млн. лв. се дължат на репо сделки, а 149.4 млн. лв. – на чуждестранни депозити. За момента обаче няма основание да се твърди, че има обръщане на тенденцията, тъй като понастоящем високата ликвидност на банковата система при ниско търсене на кредити не предполага необходимост от генериране на по-значителни обеми външни пасиви.

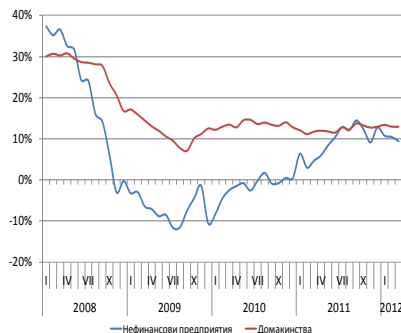
През март 2012 г. нарастването на кредитите на годишна база възлезе на 1.6 млрд. лв. (3.2%). Кредитите за нефинансовите предприятия се увеличиха с 1.8 млрд. лв. (5.7%), докато тези за домакинствата и НТООД намаляха със 188.4 млн. лв. (1%).

Фигура 17: Кредити (годишен темп на изменение, %)

Източник: БНБ, Райфайзен РИСЪРЧ

Фигура 18: Депозити (годишен темп на изменение, %)

Източник: БНБ, Райфайзен РИСЪРЧ

На месечна база общата кредитна маса нарасна с 311.7 млн. лв. (0.6%). Кредитите за нефинансовите предприятия се увеличиха с 297.4 млн. лв. (0.9%), а тези за домакинствата и НТООД останаха относително непроменени, след като нараснаха с минималните 14.3 млн. лв. (0.1%).

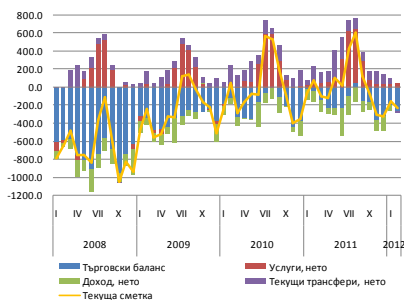
Независимо от отчетените положителни темпове на изменение на месечна база, не може да се говори за сигнали за възстановяване на кредитния пазар, тъй като все още отсъства фундаментът от страна на реалната икономика. В потвърждение на това е и значителното увеличаване на лошите и реструктурираните кредити през месеца – с 393.9 млн. лв. (4.2%) спрямо февруари, като делът им в общата сума на кредитите достигна 23.4%.¹

Според наличните статистически данни, за последните отчетени дванадесет месеца депозитите на нефинансовите предприятия са нараснали с 1.2 млрд. лв. (9.4%) и достигат 13.4 млрд. лв., докато тези на домакинствата са се увеличили с 3.5 млрд. лв. (13%) до 30.8 млрд. лв.

На месечна база (спрямо февруари 2012 г.) депозитите на нефинансовите предприятия отбелязват растеж със 100 млн. лв. (0.8%), а тези на домакинствата и НТООД – с 234.6 млн. лв. (0.8%).

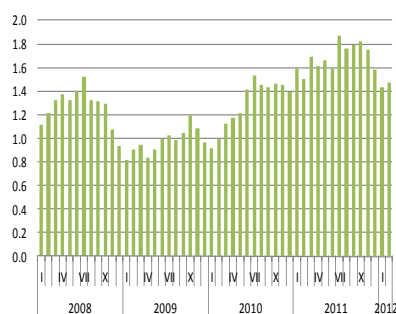
¹ В изчислението не е включена сумата на овърдрафта. Според надзорната статистика на БНБ, в края на първото тримесечие на 2012 г. делът на лошите кредити (с просрочие над 90 дни) възлиза на 16.2%.

Фигура 19: Текуща сметка, месечни данни (млн. евро)

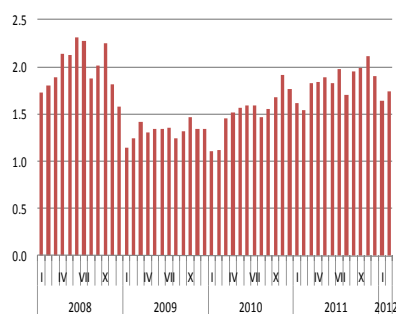
Източник: БНБ

Фигура 20: Износ на стоки (млрд. евро)

Източник: БНБ

Фигура 21: Внос на стоки (млрд. евро)

Източник: БНБ

Негативна динамика на търговския баланс и отрицателна текуща сметка през февруари

През февруари, подобно на предходния месец, текущата сметка реализира дефицит (233.3 млн. евро). От началото на 2012 г. текущата сметка се влоши, като дефицитът ѝ достигна 388 млн. евро, спрямо минимален положителен баланс от 11.1 млн. евро за първите два месеца на 2011 г. Въпреки това, отрицателните стойности на показателя са типични за първите месеци на годината и по-скоро може да се счита, че балансът в началото на 2011 г. бе нетипично висок. За периода януари-февруари 2012 г. дефицитът по текущата сметка достигна 1% от прогнозирания за годината БВП, като с приближаване на летните месеци може да се очаква подобрение. За цялата 2012 г. Райфайзен РИСЪРЧ предвижда положително салдо по текущата сметка от около 250 млн. евро.

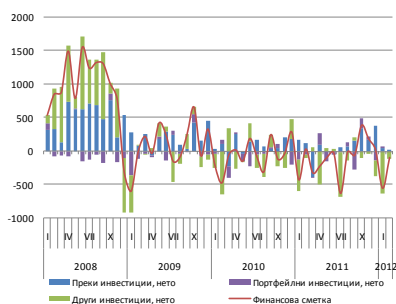
Спрямо първите месеци на предходната година влошаването на текущата сметка се дължи на изменението на търговския баланс. Търговският дефицит през февруари 2012 г. възлезе на 262.4 млн. евро, нараствайки слабо спрямо януари, когато бе реализиран дефицит от 204.3 млн. евро. Неблагоприятните индикатори по отношение на износа на стоки, които бяха отчетени през януари, се потвърдиха и през февруари. Износът на стоки отбеляза спад с 2% спрямо година по-рано, след спад от 10%, отчетен през предходния месец. В началото на годината с най-голям принос за спада на износа на стоки бяха цветните метали и петролните продукти.

Негативната динамика е свързана с влошаване на икономическата среда в ЕС в края на 2011 и началото на 2012 г. и съответно със спада на външното търсене на български стоки. Въпреки това, стойността на износа остава сравнително висока на фона на отчетените стойности преди рецесията в страната. Също така, към настоящия момент има сигнали за стабилизиране на икономическата среда в ЕС, основно в резултат на експанзионистичната политика на ЕЦБ. Ако износът се стабилизира около средните нива за 2010-2011 г., силно негативно влияние върху българската икономика от страна на външното търсене няма да бъде усетено. Същевременно обаче не може да се очаква и значителен положителен принос за икономическата активност, какъвто бе налице през предходните две години.

За влошаването на текущата сметка през първите месеци на 2012 г. принос имаше и нарастването на вноса на стоки. През февруари растежът на показателя се ускори до 12.8% на годишна база. Това може да се дължи на процес на възстановяване на обема на вноса, който дълго време изоставаше спрямо този на износа и остана потиснат спрямо предкризисните нива. Също така, в условията на спад на износа на стоки, тази динамика може да се разглежда като индикатор за нарастване на вътрешното търсене. С най-голям принос за увеличението на вноса през януари бяха инвестиционните стоки. Индустриалното производство, което е с голям принос за динамиката на вноса, демонстрира благоприятно развитие на вътрешния пазар, което е основно в резултат на инерцията от динамичното развитие през 2011 г.

По данни за индустриалните поръчки в промишлеността, през първите месеци на 2012 г. бе отчетен спад на търсенето от страна на външните пазари, но положителна динамика на вътрешния пазар. Нарастването на индустриалните поръчки в страната, което от своя страна води до увеличаване на вноса на суровини и материали, се дължи на започналото през 2011 г. възстановяване от рецесията, както и реагирането на вътрешния пазар с известно закъснение на влошаването на външната среда в края на 2011 г. Ето защо, при прогноза за сравнително слабо развитие на промишленото производство през

Фигура 22: Финансова сметка (млрд. евро)

Източник: БНБ

следващите месеци, може да се очаква забавяне на нарастването на вноса на стоки.

През февруари салдото на услугите бе положително в размер на 46.6 млн. евро, отбелязвайки малък спад на годишна база от 14.3 млн. евро. Доходната сметка остана със салдо близо до нулата (-3.1 млн. евро), като намалю на годишна база с близо 120 млн. евро. Изменението спрямо февруари 2011 г. бе основно поради нарастване на изходящия доход от инвестиции.

Текущите трансфери също бяха с отрицателен принос за динамиката на текущата сметка. Нетната им стойност през февруари 2012 г. бе -14.4 млн. евро, при положително салдо от 176.1 млн. евро през февруари 2011 г. От една страна, входящите текущи трансфери на сектор държавно управление от ЕС бяха с около 140 млн. евро по-малко на годишна база. От друга страна, изходящите текущи трансфери на същия сектор, но към страни извън ЕС, се увеличиха с около 100 млн. евро.

През февруари капиталовата сметка бе с минимална положителна стойност от 7.4 млн. евро. Същевременно, финансовата бе с отрицателно салдо от 96.7 млн. евро, като се подобри значително спрямо отчетения изходящ финансов поток от 555.3 млн. евро през януари. С това натрупаният негативен баланс по финансовата сметка от началото на годината достигна 652 млн. евро, при 400 млн. евро за първите два месеца на 2011 г.

Основният финансов поток през февруари, подобно на предходния месец, бе по линия на други инвестиции². С 47.2 млн. евро намаляха чуждестранните активи на резиденти на страната, от които 35.8 млн. евро по линия на банковия сектор. Същевременно, пасивите на нерезиденти генерираха изходящ финансов поток от 63.0 млн. евро, след като валута и депозити на стойност 131.6 млн. евро бяха изтеглени от страната, а бяха привлечени заеми на стойност 49 млн. евро³.

През февруари балансът по текущата, капиталовата и финансовата сметка бе отрицателен на стойност 322.6 млн. евро. Отчитайки грешки и пропуски за 127 млн. евро, общият платежен баланс достигна -195.6 млн. евро. Последното доведе до намаление в същия размер на резервните активи на БНБ.

² Инвестиции, различни от преки и портфейлни.

³ Остатъкът се дължи на други пасиви.

Настоящият документ не представлява предложение или покана за записване или покупка на финансови инструменти, и нито настоящият документ, нито нещо от тук приложеното е основание за сключване на договор или обвързване с какъвто и да е било друг ангажимент. Този документ е изпратен на Ваше внимание само и единствено с информационна цел и не може да бъде възпроизвеждан или препращан на трети лица. Всяко решение за инвестиция във финансови инструменти на съответно дружество трябва да бъде взето на базата предложение изпратено до няколко лица или проспект, одобрени от това дружество, а не на основание този документ. Raiffeisen Bank International AG (RBI) може да е извършила сделка за собствена сметка във всякакъв вид инвестиции, споменати в този документ или свързани с тях инвестиции и/или може да има открита позиция или да притежава такива инвестиции, в резултат от сделка. RBI може да е действала или да действа като водещ мениджър или като комениджър при публичното предлагане на всякакви ценни книжа, споменати в този доклад или свързани с тях книжа. Настоящата информация се базира на източници, включително годишно отчети и други материали, които може да са били поставени на разположение от лицето субект на този доклад. RBI счита предоставената информация за надеждна, но липсват изявления от страна на лицето във връзка с нейната точност, прецизност и пълнота. Освен ако друго не е споменато, всякакви мнения (включително изявления и прогнози) са само и единствено такива на RBI и са предмет на промяна без уведомление. Инвеститорите в развиващите се пазари е необходимо да са наясно, че рискът свързан с приключването на сделките и съхранението на финансови инструменти може да бъде по-висок отколкото този на пазарите, с отдавна изградена инфраструктура и че ликвидността на борсата може да бъде повлияна от маркетмейкърите, които поради тази причина могат да въздействат върху сигурността на всяка инвестиция, направена в резултат на информация съдържаща се в този документ. Специални разпоредби за Република Австрия: Този документ не представлява нито публично предлагане, нито проспект по смисъла на Kapitalmarktgesetz ("KMG") или Borsegesetz. Освен това, целта на този документ не е препоръка за покупка или продажба на ценни книжа или инвестиции по смисъла на Wertpapieraufsichtsgesetz. Този документ не замества необходимостта от консултация, при покупката или продажбата на ценни книжа или инвестиции. За всякаква информация свързана с покупка или продажба на ценни книжа или други инвестиции, моля обърнете се към Райфайзенбанк. За особеностите на специалното законодателство на Великобритания, Северна Ирландия и Джърси /Островите на Ламанша/: RBI. Тази публикация е одобрена или изготвена от Raiffeisen Bank International AG с цел на популяризира нейния инвестиционен бизнес. RBI London Branch е одобрен от австрийския пазарен регулатор (FSA) и е предмет на ограничена регулация от страна на британския финансов надзор (FSA). Подробна информация, свързана със степента на регулация упражнявана върху RBI London Branch от страна на FSA може да ви бъде предоставена при поискване. Тази публикация не е предназначена за инвеститори, които са физически лица по смисъла на разпоредбите на британския финансов надзор /FSA/ и следователно не трябва да им бъде предоставяна. Нито информацията, нито мненията изразени тук не представляват и не могат да бъдат считани за предложение или покана за отправяне на предложение за покупка /или продажба/ на всякакъв вид инвестиции. RBI може да е извършила сделка за собствена сметка по смисъла на разпоредбите на британския финансов надзор (FSA) във всякакъв вид инвестиции, споменати в този документ или свързани с тях инвестиции и или може да има открита позиция или да притежава такива инвестиции, в резултат от сделката. RBI може да е действала или да действа като водещ мениджър или като комениджър при публичното предлагане на всякакви ценни книжа, споменати в този доклад или свързани с тях книжа. Маркетинговия офис на RBI на остров Джърси не е под надзора на Комисията за финансови услуги на Джърси, тъй като не извършва никакви финансови услуги на територията на остров Джърси по смисъла на Закова за финансови услуги от 1998г. /FSJL/. Специални регулации за САЩ и Канада: Този документ или негово копие не може да бъде изнасяно, предавано или разпространявано в САЩ и Канада или притежавани от тях територии и не може да бъде разпространяван между жителите на двете страни по друг начин освен чрез американска брокерска къща. Всяко неспазване на тези ограничения може да представлява нарушение на законите за ценни книжа на САЩ и Канада. Подробно описание на ограничената отговорност и разкриване на информация във връзка с Раздел 48f от Закона за фондовата борса: <http://www.raiffeisenresearch.at>